

PLAN ZA POVRATAK SRBA

Sreda, 14. jun

Poseta Americi

BEOGRAD, 14. jun.- Delegacija Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije sastala se prekjuce u Vasingtonu sa Medlin Olbrajt, drzavnim sekretarom SAD, i dogovorila se o konkretizaciji ranijih planova za povratak Srba u juznu srpsku pokrajinu. Kako je objasnio vladika rasko-prizrenski Artemije, delegacija SNV je juce nastavila razgovore sa saradnicima drzavnog sekretara o nacinima na koje bi se planovi uskoro realizovali.

"Upoznali smo drzavnog sekretara s eskalacijom nasilja nad Srbima na Kosovu i Metohiji i Olbrajtova je pokazala zabrinutost zbog svega sto desava. Posto je ona morala da oputuje na sahranu sirijskog predsednika razgovore o situaciji na Kosovu nastavamo s njenim najblizim saradnicima. Plan je da se Srbi prvo vrate u vec postojecu enklave, a ne u mesta na Kosovu gde ce momentalno biti ubijeni" rekao je vladika Artemije i dodao da je "Olbrajtova resena da istraje u realizaciji programa".

Prema recima Rade Trajkovic, clana delegacije SNV, na sastanku sa zvanicnicima Stejt departmenta je planirano da se razgovara i o novim projektima koji se tice situacije na Kosovu, ali ce detalji tih razgovora biti poznati tek nakon sastanka.

"Nisu ni nama rekli kakvi su to planovi. Ono sto je mene veoma iznenadilo u razgovorima s americkima senatorima je izjava Dzejmsa Dobinsa koju su nam preneli, a u kojoj je on priznao da na Kosovu postoji akcija etnickog ciscenja Srba" rekla je Trajkoviceva i dodala da ce "na sastanku sa zvanicnicima Stejt departmenta verovatno biti ponudjeno neko resenje, ali da to nece biti nista znacajno u resavanju statusa Srba koji zive na Kosovu".

Prema recima vladike Artemija, delegacija SNV Kim sastala se prekjuce i s americkim senatorom Dzordzom Vojnovicem, dok su za juce popodne imali zakazan razgovor sa Kristoferom Hilom, specijalnim savetnikom predsednika SAD za Balkan.

Odgovarajuci na pitanje sta je tacno Ricard Holbruk rekao za Kosovo na nedavnoj sednici Saveta bezbednosti UN i da li je zvanicno najavio "mini Dejton za Kosovo", Trajkoviceva je rekla:

Holbruk je na sednici SB rekao da ce se po odlasku Slobodana Milosevica odrzati konferencija o Kosovu, koju smo mi nazvali "mini Dejton", mada mislim da bi konferenciju trebalo odrzati za celu Jugoslaviju, jer nema smisla rasparcavati Srbе" - objasnila je Trajkoviceva.

CETVRTAK, 15. JUN

Delegacija SNV Kosova i Metohije razgovarala u Vasingtonu sa Kristoferom Hilom i Strobom Talbotom

OLBRAJT TRAZI POVRATAK SRBA U PAVK

Vasington - Americki drzavni sekretar Medlin Olbrajt zatrazila je juce od predstavnika Srpskog nacionalnog veca Kosmeta da se ponovo ukljuce u rad administrativnih tela pokrajine i da podze popis stanovnistva u okviru priprema za oktobarske lokalne izbore.

Sef delegacije SNV vladika rasko-prizrenski Artemije je u razgovoru sa gdjom Olbrajt u Vasingtonu naglasio da medjunarodna zajednica prethodno mora da preduzme konkretne korake za normalizovnje stanja i povratak izbeglih Srba na Kosovo.

Polucasovni razgovor bio je posvecen sprovodjenju Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN, a posebno zastiti Srba preostalih na Kosovu. (Srna)

ZA SARADNJU POSLE KONKRETNIH REZULTATA

Vasington, Beograd - Clanovi delegacije Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije na celu sa episkopom rasko-prizrenskim Artemijem (Radosavljevićem) juce su u Vasingtonu razgovarali sa Kristoferom Hilom, glavnim savetnikom americkog predsednika Bila Klintona i novoimenovanim americkim ambasadorom u Poljskoj.

Pored Hila, predstavnici kosovskih Srbaca juce su se sreli i sa Strobom Talbotom, zamenikom americkog drzavnog sekretara, kao i sa ekspertima americke administracije koji rade na pitanjima bezbednosti i lokalne samouprave srpske zajednice na Kosovu.

Prema recima vladike Artemija, Kristofer Hil pokazao je veliko razumevanje za srpske nevolje, osudio je novi talas nasilja na Kosovu, protiv cega je najavio odlucno suprotstavljanje americke administracije.

- Hil je ocenio da je poseta srpske delegacije dosla u pravo vreme kako bi se ukazalo na propuste u radu medjunarodne misije proteklih godinu dana i da bi se oni ispravili.

Talbot je ukazao na potrebu saradnje Srbaca sa medjunarodnom zajednicom i najavio konkretne americke korake na pobosnjavanju situacije na Kosovu. U razgovorima sa predstavnicima americke administracije istakli smo da cemo pitanje saradnje razmotriti po povratku kuci, kad vidimo konkretne rezultate na terenu - izjavio je za vladika Artemije.

Kako je najavljen, razgovori sa ekspertima americke administracije koji rade na projektima bezbednosti, lokalne samouprave i povratka proteranih Srbaca na Kosovo, bice nastavljeni sledece nedelje u manastiru Gracanica

Kako je objasnila Rada Trajkovic, zvanicnici Stejt Departmenta su obecali delegaciji SNV da ce pojacati zastitu srpske zajednice u juznoj pokrajini i da ce finansijski pomoci Srbima da otvore medijsku kucu, kako bi mogli da se pravovremeno i objektivno informisu o dogadjajima na Kosovu.

"Sastali smo se i sa Dejvidom O'Brajanom, predstavnikom Stejt departmenta, kao i sa jos nekim strucnjacima. U

razgovorima o situaciji na Kosovu svi su priznali da se trenutno sprovode akcije sistematskog ciscenja Srba i da treba pronaci konkretna resenja. Iz razgovora smo zaključili da se i zvanican stav SAD prema Srbima polako menja. Dogovoren je, takodje, da nas SAD finansijski pomognu pri otvaranju medijske kuce, dok ce nam grcka vlada obezbediti repetitor za televiziju. Mi samo treba da obezbedimo novinare" rekla je Trajkoviceva. Govoreci o planovima za bezbednost Srba na Kosovu, Trajkoviceva je rekla da su "britanski detektivi vec na terenu i da prikupljaju informacije, jer je najveci problem prilikom resavanja slucajeva nasilja na Kosovu u identifikaciji napadaca". "Za vreme boravka u SAD obavesteni smo da ce nas po povratku na Kosovo sacekati novi plan za resenje trenutne situacije. Kako smo culi, Bernar Kusner je vec pripremio neku vrstu sporazuma po kome bi Srbi trebalo da dobiju samoupravu u postojecim enklavama, jer Srbi nemaju nameru da se odreknu gradova" rekla je Trajkoviceva i dodala da "ne zeli da prejudicira stvari, jer ce Albanci pobiti i ono malo Srba koji su ostali na Kosovu". Zvanicnici SAD su, prema recima Trajkoviceve, obecali i da ce poslati "jos medjunarodnih sudija na Kosovo, jer je nemoguce organizovati nezavisno sudstvo sa albanskim sudijama koji su pristrasni".

PETAK 15. JUN

Vladika Artemije po dolasku na Kosovo

OCEKUJEMO POMOC SAD

BEOGRAD (FoNet) Predsednik Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije, vladika rasko-prizrenski Artemije izjavio je juce kako ocekuje da ce upravo zavrsena poseta delegacije SNV Americi doprineti da Amerika pomogne da na Kosovu "dodge do konkretnih i znacajnih promena kada je rec o položaju Srba".

On je nakon povratka iz Amerike najavio novinarima da misija Unmik radi na dokumentu o poboljšanju položaja Srba na Kosovu i Metohiji u kojem bi trebalo da budu konkretna resenja.

Vladika Artemije ocekuje da taj dokument bude dat srpskoj strani na razmatranje tokom ove sedmice.

Ucesce predstavnika SNV u Prelaznom vecu kao i Savetu Kosova, u kojem su zamrzli svoj status, zavisice od tog dokumenta, odnosno njegovog sadrzaja i sprovodjenja, kao i od toga da li ce doci do poboljšanja položaja Srba, najavio je vladika Artemije.

Govoreci o poseti Americi, gde je delegacija SNV prisustvovala sednici SB, vladika Artemije rekao je da bi "Kusnerov izvestaj u SB prosao kao pozitivan i sav u sjaju, bez primedaba i kritike", da nije bilo delegacije SNV.

Posle susreta sa predstavnicima SNV, kaze vladika Artemije, vecina predstavnika zemalja clanica SB je na sednici u UN govorila o sistematskom nasilju nad Srbima, trazeci da se bezbednost na Kosovu popravi.

POLEMIKA KUSNER - DINSTBIR

Kusner: Gospodine Dinstbir, zavezite

Dinstbir: Gospodin Kusner je otkacio -Ne nameravam da "zacepim gubicu"

Prag - Specijalni izaslanik UN za ljudska prava u bivsoj Jugoslaviji Jirzi Dinstbir porucio je juce sefu Civilne misije UN na Kosovu Bernaru Kusneru da "nema nameru da zaveze", kako mu je Kusner prekjuce rekao na konferenciji za novinare u Pristini. Dinstbir je u telefonskom razgovoru iz Beograda za ceski radio jutros porucio Kusneru da "nije zacepio gubicu ni decenijama kao disident, pa nema nameru ni sada da precuti sta misli".

Kusner je, vidno ljutit, prekjuce u Pristini na zajednickoj konferenciji za novinare rekao da je Dinstbir boravio na Kosovu svega dva dana u martu ove godine i da sada "pokusava da prenese istinu ostatku sveta". "To ne samo da nije fer, to je sramota", kazao je Kusner. Na primedbu Dinstbira da se mesao u policijske istrage, on je rekao da je to ucinio samo jednom, i to, kako je kazao, pod posebnim okolnostima, a potom se obratio Dinstbiru: "Molim vas, gospodine Dinstbir, zavezite". Kusner je jos rekao da se ubuduce nece sastajati sa Dinstbirom, a u neskrivenom izlivu besa, dodao je da se ne bi sastao ni sa ceskim predsednikom Vaclavom Havelom.

"Mislim da je gospodin Kusner otkacio. Ne razumem zasto, jer nikada nisam kritikovao ljudje na Kosovu, uvek sam govorio da u teskim uslovima obavljaju fantastican posao", rekao je Dinstbir u telefonskom razgovoru sa novinarem ceskog radia. "Moja kritika uperena je protiv takozvane svetske zajednice, sto su u stvari najmocnije drzave sveta, koje nisu u stanju da stvore uslove za to da se na teritoriji velikoj kao sedmina Ceske realizuje jedna zajednicka rezolucija Saveta bezbednosti UN, broj 1244", dodao je on. Dinstbir je zaključio da Kusner ne moze da izbegne svoj deo odgovornosti za sadasnje stanje na Kosovu.

Ceski mediji, cak i oni koji Dinstbira sumnjice za suvise prosrpske stavove, komentarisu da je ovog puta Bernar Kusner preterao. Portparol predsednika Ceske Ladislav Spacek je rekao da je "predsednik Havel uvek nastojao da na Kosovu bude obnovljen normalan gradjanskiivot". Spacek je naglasio da je "upravo Vaclav Havel jedan od evropskih politicara koji je prema bivsoj Jugoslaviji postupao uvek u skladu s politikom UN i Evropske unije".

Cesko Ministarstvo inostranih poslova osetilo je takodje potrebu da se ogradi, naglasivsi da je Dinstbir, iako specijalni ambasador MIP-a, kao izvestac za ljudska prava nezavisan i da njegovi stavovi nisu zvanicna politika ceske diplomatije. (Beta)

PODSECANJA: Jedno podsecanje - SRBI I ALBANI

STO NEPOSREDNIJE UGROZITI MESTA SRPSKE CIVILIZACIJE

U 1988. i 1989. godini Knjizevne Novine osobitu paznju posvecuju nizu aktuelnih srpskih nacionalnih tema koje osvetljavaju iz raznih uglova: istorijskog, politikoloskog, pravnog, socioloskog, knjizevnoistorijskog (povodom obelezavanja 600-godisnjice Kosovske bitke).

Jedan od najznacajnijih dogadjaja u knjizevnomivotu u 1988, kojem Knjizevne Novine u brojevima od 1. V i 1. VI

posvecuju osam stranica je razgovor "Srb i Albanci, u Jugoslaviji, danas", vodjenom 26. i 27. aprila 1988. u Beogradu u kojem su ucestvovali A. Petrovic, I. Rugova, P. Ivic, R. Cosja, R. Stojanovic, S. Hamiti, R. Samardzic, J. Budzovi, M. Komnenic, A. Aliju, J. Deretic, B. Boksi, A. Malja, Z. Stojanovic, P. Saric, D. Batakovic, Dj. Trifunovic, S. Stijovic, D. Jevric, A. Skrelji, R. Zlatanovic, H. Mekuli, R. Smiljanic, M. Sreckovic i D. Stojanovic.

Posle uvodne reci predsednika Udruzenja knjizevnika Srbije A. Petrova prvi ucesnik u razgovoru bio je I. Rugova.

Po njemu, Kosovo je "postala mitoloska gema da bi se srusila jedna istorijska i aktuelna stvarnost, koja funkcione na poznatim strategijama jedne skrivene strategije protiv jednog naroda". Ta strategija, tvrdi Rugova, pociva na preradjenoj strategiji antialbanstva srpske burzoazije s kraja prošlog i s pocetka ovog veka i ona je "obogacena novim elementima". Problem Kosova posle Brionskog plenuma iz 1966. postavlja se kao pitanje vlasti jer Srb i Crnogorci "koji su dominirali u vlasti ne zele da se ukljuce u nove tokove, jer su izgubili privilegije".

P. Ivic je govorio o smisljenoj strategiji da se, podrskom pridostalicama iz Albanije i drugim metodama, promeni etnicka slika Kosova, a R. Cosja o preokretu u srpskoj nauci i publicistici prema albanskoj istorijskoj tradiciji koje, u objasnjavanju albanske istorije i albansko-srpskih odnosa u 19. veku i prvim decenijama 20. veka, opravdavaju garasaninovska i pasicevska shvatanja i metode. Po njemu, omalovazava se ucesce kosovskih Albanaca u NOR-u, odrzava se negativno raspolozanje prema kulturnoj saradnji sa Albanijom i u Srbiji se "poslednjih godina vrsi mobilizacija nacionalne svesti i uz koriscenje nacionalnih osecanja cime se pojacava antialbanska psihoha".

"Buduci da su migraciona kretanja iz Kosova posledica ekonomske zaostalosti, slabog zivotnog standarda i uopste niskog kvaliteta zivota, to se Srbima i Crnogorcima obezbedjuju neke povoljnosti, odnosno privilegije, koje ce ih odvratiti od namere da se isele, odnosno koje ce ih navesti da se vrate ako su se iselili".

R. Stojanovic je pak podsetio na antisrpski duh i raspolozanje koje je decenijama stvarano na Kosovu kod Albanaca. "Taj antisrpski duh kod Albanaca ima svoje korene, najpre istorijske, a zatim i socijalne, psiholoske i druge prirode, medju kojima posebno mesto zauzimaju oni iz domena specijalnog rata koje lansiraju razne obavestajne sluzbe, neprijateljske separatisticke organizacije i drugi."

S. Hamiti je govorio o albanskoj kulturi koja "nije mitoloska, vec istorijska kultura, nastala u procesu zivljenja naroda da bi zajedno sa govornim pisanim albanskim jezikom dozivela i prezivela dva poslednja milenijuma", kao kultura otpora, "kultura suprotstavljanja".

R. Samardzic je podsetio na prelomne istorijske dogadjaje koji se odnose na kosovski prostor, na osporavanje srpskog prisustva u jugoistocnoj Evropi koje je pocelo "katolickom obnovom", narocito posle 1622. kada je osnovana Kongregacija za propagandu vere. "Tada je povucen onaj sudbonosni potez koji je trajao vekovima i stigao danas, do svih onih koji jedinu mogucnost pacifikacije Balkana nalaze u obuzdavanju toboznje velikostpske hegemonije. (...) Srb i Albanci nasli su se nezeljeno na dvema stranama: tacno je da su rimski agenti dali Arbanasima osnove pismenosti i da su prvo stvorili pozam, daleko prosiren, njihovog zivotnog prostora, ali je tacno i to da su to cinili pored ostalog i s namerom da sto neposrednije ugroze mesta srpske civilizacije, a na prvom mestu Pecku patrijarsiju."

J. Budzovi istice da se u okviru Dusanovog carstva Albanci srecu kao ravnopravan narod i da su oni poraz na Kosovu Polju "doziveli kao poraz svih zajedno i kao svoj", ali da Srbija u 19. veku "nije cinila izuzetak u pogledu apetita ondasnjih balkanskih drzava".

"Boreci se za sto veci prostor ona se vratila snovima o velikoj Dusanovoj Srbiji. Glavni arhitekta ovakve politike bio je Ilija Garasanin, koji je svojim poznatim Nacertanjem iz 1844. godine udario temelje unutrasnjoj i spoljnoj politici ondasnje Srbije. Prirodno je sto je tek osnovana i kasnije Srbija zahtevala da pomogne ostalim slovenskim narodima da se oslobode od turskog i austro-ugarskog jarma. Ali je bilo neprirodno, nenormalno sto se ovom strategijom zahtevalo da se Albanci definitivno izuzmu iz balkanskog prostora".

U svom temperamentnom izlaganju M. Komnenic je ovaj razgovor ocenio kao "zavodjenje za Goles planinu" optuzujuci albanske sagovornike sa Kosova zbog cutanja o zločinima nad srpskim narodom i zaključujući da je srpski narod "sagnan do crete posle koje ne moze - i da hoce - da uzmice posrcuci preko svoje pogazene casti, preko svoje obesvecene svesti, preko cemerne sadasnjice".

A. Aliju je upozorio da Albanci zive u trima saveznim jedinicama (Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori) pod "veoma heterogenim uslovima, pod jakim dezintegracionim kulturnim tendencijama.

Uslovi o kojima govorim su do apsurda protivurecni: ono sto je dozvoljeno u jednoj jedinici, kaznivo je u drugoj". On je posebno naglasio tezak položaj Albanaca u Makedoniji gde je "zabranjena javna upotreba jezika, imena mesta na albanskom jeziku, krstenje dece albanskim imenom", podsecajuci da je i sama pomisao o otvaranju fakulteta na maternjem jeziku za Albance kazniva.

J. Deretic je polemisao s stvorenim mitom o srpskoj hegemoniji "ne samo izmedju dva rata nego i u ratu, iako svi znamo da je na Srbima za vreme rata izvrsen genocid i da izvrsioc tog genocida nisu bili okupatori nego pod njihovim okriljem narodi koji su vazili kao potlaceni, od cije je potlačenosti i ugrozenosti takodje stvoren mit". On podseca na cinjenicu da - iako je Albanija dosledno vodila neprijateljsku politiku prema Jugoslaviji - to nije ometalo "kulturnu komunikaciju izmedju kosovskih i jugoslovenskih Albanaca i Albanaca u Albaniji". "Do 1981", nastavlja on, "na Kosovu je mnogo vise i efikasnije bila prisutna Albania, s kojom je Jugoslavija decenijama u losim odnosima, nego SRS u cijem se sastavu Kosovo toboz nalazi."

A. Malja polemise sa "stvorenim" predstavama da je albanska narodnost na Kosovu resila sve egzistencijalne probleme podsecajuci da je na Kosovu najnizi nacionalni dohodak po glavi stanovnika u Jugoslaviji, najveci procenat nepismenih, nezaposlenih i ekonomskih emigranata kao i politickih zatvorenika.

U svom izlaganju Z. Stojkovic je kosovske dogadjaje ocenio kao "treci balkanski rat za drugu albansku drzavu u Evropi", dokazujuci kontinuitet delovanja albanskih separatista od "Prizrenske lige" iz 1878. godine do nasih dana.

U svojoj polemickoj replici Dj. Trifunovic je reagovao protiv upotrebe termina "srpska burzoaska nauka", naglasavajuci da

ovaj termin nije mogao "da opstane ni u najcrnjim posleratnim godinama ideoleske krutosti". "U Srbu, dakle, nema nikakve burzoaske nauke, vec kriticke (prave, jedine) i nekriticke (romanticarske i sl.). Srpska kriticka istoriografija, stara preko jednog stolca, izgradila se upravo na rusenju sopstvenog nacionalnog mita."

U slicnom duhu reaguje i P. Ivic na radikalne stavove albanskih intelektualaca sa Kosova.

Ovaj razgovor, vodjen u velikoj dvorani Doma omladine Beograda, umesto u Francuskoj 7, kako je prvobitno bilo planirano, pokazao je da su albanski intelektualci sa Kosova veoma promisljeno sinhronizovali svoja izlaganja (izgovorena iz "jedne glave") koja su bila dosta jednosmerno i tendenciozno "plasirana" u nekim medijima iz zapadnih jugoslovenskih republika. Da su ona u tom trenutku ostvarila projektovani medijski cilj, po misljenju potpisnika ovih redova, svedoci i cinjenica da nastavak razgovora, najavljen u Pristini, nikada nije odrzan.

Ondasjni stalni komentator Knjizevnih Novina i jedan od urednika, M. Vucelic u svojoj analizi ovog razgovora postavlja pitanje moguce odgovornosti "jugoslovenske inteligencije, a posebno beogradске i srpske, zbog potpunog zanemarivanja pitanja kriticke emancipacije inteligencije na Kosovu - i albanske i srpske", i nastavlja:

"Medjutim, i u beogradskim razgovorima (26. i 27 aprila) i inace (bar po onome sto je dostupno pazljivom citaocu novina i casopisa na srpskohrvatskom jezickom podrucju) vidi se, na zalost, kod albanskih intelektualaca veliko ili potpuno supstituisanje nacionalno-politicim zatvorenim diskursom koji je doveden gotovo do propagandistickog obrasca. Njega, dabome, nije manjkalo ni na 'drugoj strani', ali o toj placevnoj laznoj borbenosti i kvazi epskoj razlivenosti lisenoj bilo kakvog cvrsceg kategorijalnog aparata i racionalnog uvida vec smo pisali, a i drugom cemo prilikom".

Ratko Pekovic

Italija postala srediste istocnoevropske prostitucije

U RUKAMA MAFIJE

U Italiji registrovano 25.000 prostitutki, koje su u rukama albanske mafije

Niko nije zeleo da nanese zlo sestri Mariji Lauri. U malom gradicu Kijavena u Lombardiji svi su voleli sezdesetjednogodisnju opaticu, jer je pomagala siromasnim sugradjanima, narkomanima i pre svega mladim strankinjama, koje su bile prinudjene na prostituciju.

Medjutim, nedavno je policija pronašla sestru Mariju prerezanog grkljana. Ovo brutalno ubistvo baca svetlo na nemilu cinjenicu da je Italija postala centar u kome albanska mafija primorava na hiljade mlađih istocnoevropskih zena na prostituciju.

Prema zvanicnim istrazivanjima, u Italiji trenutno radi 25.000 prostitutki. Od toga su najmanje 3.000 maloletne. Ali, verovatno je njihov stvarni broj daleko veci. Rim i Milano smatraju se Eldoradom istocnoevropske prostitucije. To je problem koji stavlja italijansku vladu pred gotovo neresiv problem.

Ministarka za socijalna pitanja, Livija Turko negoduje sto se "ovim mlađim ljudima trguje i postupa prema njima kao prema stoci, sto se silom odvlace iz domovine i eksplorativu". "Ova trgovina belim robljem je novi nacizam", kaze Turko. Predsednik italijanske vlade Amato takodje je podigao glas protiv prostitucije: "To je cisto ropstvo, sto ne mozemo i necemo da prihvativamo. Moracemo da ga suzbijamo novim zakonima". Amato pre svega smatra da treba doneti nove zakone kojima ce se kaznjavati oni koji kupuju seksualne usluge maloletnica.

Veoma unosni posao sa prostitucijom gotovo je u potpunosti u rukama Albanaca. Svakog leta gotovo se svakodnevno mnostvo ljudi prebacuje 75 kilometara sirokim Otrantskim moreuzom iz Albanije u Apuliju.

Naravno, medju njima su i maloletne devojcice koje cesto dolaze uz saglasnost svojih roditelja.

Brutalnost novih organizacija plasi cak i pripadnike italijanskih kriminalistickih sluzbi. Neposlusnici se drastично kaznjavaju ili ubijaju. Poslednjih meseci gotovo svake nedelje ubijena je po jedna prostitutka.

Ipak, najnoviji slučaj otmice jedne učenice u Torinu završio se srećno. Posto je policija skoro tri nedelje trazila nestalu petnaestogodisnjakinju, uspela je da je pronadje zatocenu u jednom stanu. Otmicari su bili Italijani i Albanci, sto je torinskog državnog tuzioca Marcela Madaleno navelo da upozori: "saradnja izmedju Italijana i Albanaca je los signal".

DOGADJAJI NA I OKO KOSOVA IZ DANA U DAN

SREDA, 14. JUN. 2000

Pocinje isporuka pomoci SAD kosovskom sudstvu

PRAVOSUDJE SE VRACA U ZIVOT?

PRISTINA (Beta) - SAD ce u sredu poceti da dostavljaju predvidjenu pomoc u opremi za pravosudni sistem na Kosovu u vrednosti od dva i po miliona dolara, navodi se u saopstenju Kancelarije SAD u Pristini.

Sudu u Lipljanu bice dostavljeni kompjuteri, printeri, faks masine, fotokopir masine, telefoni, pisace masine, jedno vozilo i druga oprema, navodi se u saopstenju i podvlaci da je ta oprema hitno potrebna za "ozivljavanje pravosudnog sistema na Kosovu".

Kancelarija napominje da ce u roku od mesec dana svi sudovi i tuzilastva na Kosovu dobiti slicnu opremu. U saopstenju se dodaje da ce pocetkom jula americki strucnjaci poceti da ugradjuju generatore u svim sudnicama na Kosovu, koje su obezbedili SAD, UNMIK i OEBS, kao i da ce poceti program osposobljavanja osoblja za njihovu upotrebu.

Francuzi tvrde da Kosovu preti ekoloska katastrofa

U BONDSTILU SKLADISTE NUKLEARNOG OTPADA?

KOSOVSKA MITROVICICA - Grupa francuskih lekara potvrdila je novinaru "Glasa" da Kosovu preti ekoloska katastrofa.

Pozivajuci se na istrazivanja svojih kolega u poslednjih 12 meseci oni tvrde da se u vazduhu, vodi i zemlji nalazi visok procenat radioaktivnih elemenata.

Oni su potvrdili sumnje da se u americkoj vojnoj bazi Bondstil kod Urosevca nalazi skladiste nuklearnog otpada. Drugo skladiste je u selu Salkovac kod Pristine, gde se nalazi i fabrika za preradu vode kojom se snabdeva ovaj grad. To je jedan od razloga, tvrde nasi sagovornici, sto vojnici zapadnih zemalja beze sa Kosova i piju iskljucivo flasiranu vodu koja stize iz inostranstva.

Najzagadjeniji delovi pokrajine su, prema recima Francuza, okolina Prizrena i Djakovice, gde je bacen i najveci broj bombi s uranijumskim punjenjem.

KOMANDANT CEKU POZVAO ALBANCE DA SPRECE NASILJE

Pristina - Kosovski Albanci obelezili su preksinoc okupljanjima u vise gradova Kosova godisnjicu ulaska medjunarodnih vojnih snaga. Na skupu pred vise hiljada gradjana Urosevca, komandant Kosovskog zastitnog korpusa Agim Ceku rekao je da je "sprecavanje nasilja danas najveca pomoc Kosovu i njegovom imidzu u svetu". On je istakao "pozrvovanje OVK i naroda Kosova za slobodu" i odao priznanje SAD, Velikoj Britaniji i drugim zemljama clanicama NATO za njihov doprinos slobodi Kosova. Ceku je na skupu u Urosevcu porucio da poslednji akti nasilja govore da na Kosovu jos ima elemenata koji rade protiv mira, bezbednosti i stabilnosti, zbog cega je zatrazio da krivci budu "izvedeni pred lice pravde". (Beta)

Zbog podmetanja pozara u Obilicu

KFOR PRIVEO DVA DESETOGODISNJAVA

Pristina - Vojnici Kfora uhapsili su dva desetogodisnja decaka, osumnjicena da su u subotu podmetnuli pozar u jednoj kuci u Obilicu - rekao je portparol Kfora Skot Slejten, napominjuci da se sada decaci nalaze u pritvoru policiji Unmika. "Nakon sto se oko ponoci cula velika eksplozija u severnom delu Orahovca, vojna policija Kfora je obavila istragu i otkrila da se radi o protivtenkovskoj granati", istakao je Slejten, dodajuci da nije bilo povredjenih.

Prema njegovim recima, vojnici Kfora iz Maliseva su javili da je prosle noci pet do sedam hitaca ispaljeno u vazduh iz automobila koji je prolazio pored kampa Kfora, ali nije bilo povredjenih ili stete.

(Srma)

UHAPSENI SEFOVI ALBANSKE BANDE

Prag - Ceska policija je, hapsenjem sest vodja posebno brutalne bande makedonskih Albanaca, uspesno nastavila neobjavljeni rat protiv kosovsko-albanske narko-mafije, javljaju ceski mediji pozivajuci se na saopstenje nacionalne Centrale za borbu protiv narkotika. Rec je o medjunarodnoj bandi na celu sa makedonskim Albancem poznatim pod nadimkom Aslan.

Od oktobra 1999. koliko zajednicka operacija policija nekoliko zemalja traje na raznim stranama Evrope, uhapsen je 31 clan bande. Sam Aslan, za koga se sumnja da je umesan u atentat na tadasnjeg makedonskog predsednika Kiru Gligorova, u policijsku mrezu je upao novembra prošle godine u Ceskoj. Sada u pritvoru ceka na izrucenje Makedoniji. (Beta)

GARDIJAN: PRERANO ZA ODRZAVANJE IZBORA NA KOSMETU

NOZ U SRCE DEMOKRATIJI

LONDON (FoNet) - Clan misije OEBS na Kosovu pre sedam godina Lesli Abdela u utorak u Gardijanu iznosi tezu da je prerano odrzati opstinske izbore na Kosovu u septembru ili oktobru, kako je planirao Kusner.

U tekstu se objasjava da prerano odrzavanje izbora na Kosovu verovatno predstavlja zabadanje "noza u srce" demokratiji u pokrajini, zbog autokratske proslosti pod vlastu otomanskog carstva, Tita i Milosevica, kao i zato sto je evropskim drustvima trebalo vise vekova, a ne sesnaest meseci, da razviju klucne cinoce demokratije.

Abdela opisuje kao verovatne glasine da je oko 200.000 Albanaca preslo granicu pretvarajuci se da su stanovnici Kosova, da je za 95.000 Srba, koji nisu otisli, fizicki opasno da izadju iz kuca i da kosovske politische stranke uglavnom nisu mnogo vise od klanova koje vode mladi ratnici, borci OVK.

Mnogi od njih, dodaje autor analize u Gardijanu, vide politiku kao put do licne slave i bogatstva, a neki od njih dobro su poznati medjunarodnoj policiji kao gangsteri i sefovi mafija povezanih sa organizovanim kriminalom u Evropi, Aziji i Severnoj Americi.

Cetvrtak, 15. jun 2000.

Odlukom sefa Unmika Bernara Kusnera

SALI BERISA NE MOZE NA KOSOVO

Pristina - Odlukom Bernara Kusnera nekadasnjem albanskom predsedniku Sali Berisi juce nije dozvoljeno da kod Kukesa udje na Kosovo. "Kusner je prekjuce pismeno obavestio Berisu da zbog nestabilne situacije u pokrajini ovo nije pravi trenutak za njegov dolazak", rekla je juce predstavnica Unmika u Pristini, prenos Srma. Ona je dodala da je Berisa obavesten da mu nece biti dozvoljeno da predje granicu, te da je policiji UN izdato naredjenje da bude na oprezu u slucaju da Berisa odluci da krene na Kosovo.

Kfor je ocenio da dolazak Berise doprinosi destabilizaciji Kosova, te da bi njegovo prisustvo na Kosovu "samo zamutilo ustalasanu politicku situaciju".

Zbog odluke Unmika u Prizrenu i Pristini protestovalo je vise stotina Albanaca.

Posle zabrane ulaska na Kosovo Berisi

PROTEST ALBANACA U PRIZRENU I PRISTINI

Pristina - Vise stotina Albanaca juce je demonstriralo u Prizrenu i Pristini protiv odluke sefa Misije UN Bernara Kusnera da zabrani ulazak na Kosovo lideru Demokratske partije Albanije Saliju Berisi. Oko dve stotine Albanaca prosetalo je glavnim pristinskim ulicama, noseci albanske zastave i uzvikujuci "Berisa, Berisa" i "Rugova, Rugova". Demonstracije su bile mirne, ali su medjunarodna policija i Kfor pratili povorku. U Prizrenu je protiv Kusnerove odluke protestovalo oko 300 Albanaca.

Portparol Unmika Suzan Manuel potvrdila je da su, po Kusnerovom naredjenju, Kfor i policija Unmik sprecili Berisina dolazak na Kosovo. "Berisino prisustvo, u ovom trenutku, moglo bi da izazove nemire i zamuti političke vode, a to nije dobro za lokalne politicare. Kada je Kusner odlucio da ga odvrati od dolaska, sigurno je imao obavestajne i druge podatke koji su ga naveli da to učini", kazala je Manuel. (Beta)

Istraga Haskog tribunala na Kosovu i Metohiji

OTKRIVENO 140 NOVIH GROBNICA

Hag - Istrazitelji Haskog tribunala za ratne zločine pronasli su ove godine na Kosovu novih 140 grobnica i otkopali stotine zrtava, saopstio je juce portparol Tuzilastva Pol Rizli.

Na Kosovu trenutno rade tri sudska-medicinska tima Tribunal-a, jedan austrijski tim, kao i strucnjaci iz Nemacke i Velike Britanije koji su formalno vezani za upravu UN, ali rade za Tribunal, kazao je Rizli. On je istakao da novinari iduće nedelje mogu obici mesta iskopavanja koja će posetiti glavni tuzilac Karla del Ponte i njen zamenik Grejem Bluit. (Beta)

General Ivasov

NA REDU PITANJE PRISUSTVA SRJ

Moskva - Nacelnik Glavne uprave za medjunarodnu vojnu saradnju u ruskom Ministarstvu odbrane general-pukovnik Leonid Ivasov istakao je juce da je "sada potrebno resiti pitanje prisustva predstavnika Jugoslavije na teritoriji Kosmeta, javljaju ruski mediji.

"Resenje situacije na Kosmetu nemoguce je bez ucesca Beograda", podvukao je general Ivasov u izjavi novinarima u Moskvi.

Govoreći o saradnji pripadnika Rusije i NATO na Kosmetu, general Ivasov je istakao da "bez obzira na normalnu saradnju na terenu, postoje problemi na planu donosenja operativnih resenja". (Srna)

Poruka Kofija Anana gradjanima Kosova

BEZ DEMOKRATIJE NEMA BUDUCNOSTI

Pristina - Generalni sekretar UN Kofi Anan pozvao je političke lidere i gradjane Kosova da se pridržavaju demokratskih načela i postuju ljudska prava. Generalni sekretar UN je juce, preko pristinskog dnevnika na albanskom jeziku Zeri, uputio poruku svim gradjanima Kosova u kojoj ih poziva da zajedno sa Unmikom rade na izgradnji uspesne zajedničke buducnosti.

"Ono sto medjunarodna zajednica zeli da vidi jeste iskrena posvećenost lidera Kosova i svih njegovih gradjana načelima demokratije i postovanja ljudskih prava", istice Anan u poruci i napominje da je "to jedino sredstvo za ostvarivanje dugorocnog mira i prosperiteta u regionu". "Bez takve posvećenosti nasi napor i napor samih gradjana Kosova postace uzaludni", navodi u poruci generalni sekretar UN, ali upozorava da "medjunarodna zajednica to nedje dopustiti".

On je istakao da je svetska organizacija odlučna da brani prava ugrozenih i nezasticenih naroda i da u tom pogledu Kosovo ne predstavlja izuzetak. (Beta)

Vilijam Nes

POTREBNE SU NAM I SRPSKE SUDIJE

Pristina - Medjunarodni administrator za Kosovskomitrovacki region Vilijam Nes pozvao je juce srpske sudske da se priključe naporima za uspostavljanje vladavine prava u Kosovskoj Mitrovici.

"Uprkos tome sto je jedan sudija u opštinskom sudu (u Vucitrnu) i troje sudija-porotnika polozilo zakletvu pred lokalnim političkim liderima, uključujući i (zvanicnika SNV) Olivera Ivanovica, potrebno je da mnogo više njih pomogne uspostavljanje ravnoteze u pravosudnom sistemu", navodi se u Nesovom saopštenju.

(Beta)

Sudjenje za ubistvo trojici Momcilovicu u Gnjilanu

TEST KOSOVSKOG PRAVOSUDJA

Gnjilane - Video snimak koji prikazuje američke vojнике Kfora na mestu pucnjave u kojoj je u Gnjilanu ubijen Albanac Afrim Gagica, postao je ključni dokaz u sudjenju Mirku Momcilovicu (60) i dvojici njegovih sinova. Sudjenje Momcilovidjima smatra se testom može li pravosudni sistem Kosova biti pravedan prema pripadnicima nealbanskih naroda, ocenjuje agencija Asosijeted pres.

Na snimku se vidi kako čovek sa pistoljem u ruci, kasnije identifikovan kao Gagica, pokusava da provali vrata Momcilovicove radnje, dok njegov, takodje, naoružani pratilac posmatra sa strane. Usledila je pucnjava, a nekoliko minuta kasnije na poprastu dogadjaja pojavili su se i američki vojnici Kfora. Na snimku se jasno ne vidi ko je ubio Gagicu. Posmatraci iz organizacija za ljudska prava konstatuju da postoji dilema ko je to učinio, jer je bilo koja od osoba koje su bile na licu mesta mogla ispaliti fatalne hice.

Preliminarna istraga Armije SAD utvrdila je da su Gagica i pratioci "otisli do stana Momcilovicu sa kriminalnim

namerama" i da se "porodica Momcilovic osetila ugrozenom i zato branila svoj dom i zivote".

Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu jos nije odlucila da li se snimak moze prihvati kao dokaz. Unmik od aprila pokssava da utvrdi da li je video zapis dogadjaja u kuci Momcilovica autentican. Sudjenje je odlozeno dok odluka o tome ne bude doneta.

Pristinski list Koha ditore objavio je, u medjuvremenu, sadrjac jednog internog dokumenta OEBS, u kojem se konstataje da ne postoje balisticki dokazi da je metak koji je usmratio Gagicu ispalio bilo ko od Momcilovica. (Beta)

Dragoljub Jankovic, ministar pravde u Vladi Srbije

KRAH KUSNEROVOG SUDSTVA

Beograd - Ministar pravde Srbije Dragoljub Jankovic ocenio je juce u izjavi za Tanjug da je pravosudje na Kosmetu dozivelo krah i dodoa da je vreme da se na Kosovu omoguci rad javnih tuzilaca i sudija koje je izabrala Narodna skupstina Srbije, kao i primena jugoslovenskih i srpskih zakona.

"Sudstvo koje je, suprotno Rezoluciji Savjeta bezbednosti UN 1244, organizovalo sef Unmika Bernar Kusner dozivelo je pravi krah, a stanje u sudovima i zatvorima koje je on nelegitimno formirao je katastrofalno" - rekao je Jankovic i dodoa: "Nekoliko stotina Srba je pritvoreno, a da se cesto ne zna zbog cega i bez podignutih optuznica, najcesce povodom potkazivanja pojedinih Albanaca - pripadnika tzv. OVK. Sudjenja se uopste ne zakazuju ili se njihov pocetak u nedogled odlaze".

Po njegovim recima, "Srbi opravdano odbijaju da ucestvuju u nelegitimnim sudske vecima, a nejasna je i uloga sudija ,pozajmljenih' iz inostranstva, jer ni oni sami ne znaju da li ce predsedavati krivicnim vecima ili biti clanovi veca kojima predsedavaju sudije Albanci".

"Sve to jasno govori o totalnoj dezorganizaciji i haosu koje vlada u Kusnerovom pravosudju na Kosovu i Metohiji. Zato je vreme da se sto pre, pocevsi od Kosovske Mitrovice, omoguci nesmetan rad pravosudnih organa, javnih tuzilaca i sudija legalno izabranih u Narodnoj skupstini Srbije i omoguci primena jugoslovenskih i srpskih zakona prema svima koji na Kosmetu vrse krivicna dela, sto je saglasno i sa Rezolucijom UN 1244" - istakao je Jankovic. (Sna)

Nova teroristicka akcija na putu Laple Selo Lepina

DVOJICA SRBA POGINULA OD PODMETNUTE MINE

PRISTINA - Dvojica Srba su poginula, a jedan je tesko povredjen kad je njihov kombi naleteo na protivtenkovsku minu, postavljenu na novoizgradjenom pruznom prelazu puta Laple Selo Lepina. Stradali su Borko Filipovic (24) i Zlatno Denic (32), dok je tesko povredjen Dejan Filipovic, za ciji se zivot bore lekari ruske bolnice u Kosovu Polju. Trojica Srba su, inace, bila zaduzena da srpskom stanovnistvu u Lepini isporuce prehrambenu robu. Tokom uvidjaja Kfora u neposrednoj blizini, takodje na putu, pronadjene su jos antitenkovske mine.

Mesto gde se dogodio incident posetio je sef Unmika Bernar Kusner, kako bi se "na licu mesta uverio u posledicu dejstva teroristickih grupa", saopsto je Unmik. Portparol misije Suzan Manuel ocenila je da je "najnoviji teroristicki akt dokaz da ekstremistima nije do mira, i da isti ne biraju sredstva da ugroze pripadnike manjinskih etnickih zajednica i time dovedu u pitanje zalaganje medjunarodne zajednice, Unmika i Kfora da na Kosovu i Metohiji uspostave mir i sigurno okruzenje za sve gradjane.

Posle zabrane izlaska siptarskog dnevnika "Dita"

PONOVO OBJAVLJUJU POTERNICE ZA SRBIMA

BEOGRAD - Dnevni list na siptarskom jeziku "Dita", koji je administracija Unmika pre nesto vise od dve nedelje zabranila zbog objavljuvanja neke vrste poternica za Srbima, ponovo je poceo da izlazi.

Pre dva meseca, list "Dita" stampao je tekstove s fotografijama Srba, optuzujući ih za ucesce u ratu prosle godine, navodne ratne zlocine, ubistva i pljacke. Posledica toga bilo je ubistvo Petra Topoljskog (25) koji je radio u Unmiku kao prevodilac.

Naime, i njegovo ime naslo se na tom spisku a, kako je bio u Pristini, Siptarima nije bilo tesko da ga pronadju i ubiju. To je izazvalo revolt medju zaposlenima u Unmiku jer se jos jednom pokazalo da nisu sposobni, ili nisu voljni da zastite ne samo Srbe koji zive u enklavama vec ni one koji su na njihovom platnom spisku. Kusner je odlucio da list ovako kazni iz "bezbednosnih razloga".

Ali, glavni i odgovorni urednik "Dite" Bljerim Savileci pokrenuo je protiv administracije UN sudske postupak, trazeci odstetu za deset dana (koliko list nije izlazio) od 489.000 dolara. List ce, obecao je citaocima, uprkos svemu, nastaviti da objavljuje imena Srba za koje Siptari smatraju da treba da budu osudjeni zbog navodnih zlocina.

I izdavac "Dite" Behlulj Becaj rekao je da ce list nastaviti s objavljuvanjem imena zlocinaca, uz izjave svedoka, komisija. Da bi potvrdili ovu odluku, clanovi uredjivackog kolegijuma odlucili su da u novom broju ponove tekst o Topoljskom, dajuci navodne detalje njegovih zlocina ali, ovog puta, bez fotografije ubijenog mladica.

Optuzivanje Srba za zlocine u siptarskim novinama koje izlaze u Pristini nije nista novo, niti je specijalitet "Dite".

Time se bavi i visokotrazni "Zeri", kao i ostali dnevni i nedeljni listovi na siptarskom jeziku. Proslog jula, na primer, siptarska stampa objavila je imena Srba - "ratnih zlocinaca". Slucajno ili ne, tek najveci broj ovih Srba poceo je da radi u Kforu, Unmiku, Oebsu i medjunarodnim humanitarnim i slicnim organizacijama. Posle objavljuvanja imena nije im preostalo drugo nego da u najkracem roku napuste Pristinu.

Takozvana nezavisna siptarska stampa, pokazalo se jos jednom, samo je nastavila da bude u sluzbi dnevne politike koju sprovode Taci i njegovi sledbenici, a sve u cilju ostvarenja davasnog sna - stvaranja siptarske drzave na tlu Srbije.

IZBEGLICAMA DAT ROK DO 25. JUNA

London - Londonski Gardijan pise juce o albanskim izbeglicama sa Kosova koje su prošle godine dobile privremeni azil u Britaniji, a sada su suocene sa zahtevom Ministarstva unutrasnjih poslova u Londonu da do 25. juna napuste zemlju, prenosi Radio Bi-Bi-Si. Ministarstvo je obezbedilo besplatne avionske karte i zapretilo da ce, ako njegova ponuda bude odbijena, izbeglice biti smatrane ilegalnim imigrantima i da im, kao takvima, preti deportacija. Gardijan navodi da polovina od oko 4.000 albanskih izbeglica u Britaniji nije spremna da se vrti na Kosovo do postavljenog roka. List prenosi misljenje predstavnika najvece britanske organizacije za pomoc izbeglicama da je trenutna politicka klima u Britaniji u vezi s tim problemom vrlo neprijateljska. (FoNet)

Subota 17.06.2000

Paradiplomska predstavnistva na Kosovu i Metohiji

SIPTARI LAKO DOBIJAJU VIZE

Kosovska Mitrovica - Vazeca medjunarodna praksa jos jednom je prekršena na Kosovu i Metohiji.

U Pristini su krajem proslog i pocetkom ovog meseca otvorena paradiplomska predstavnistva nekoliko zemalja koje su pre godinu dana ucestvovali u agresiji na nasu zemlju.

Nemacka, Italija i Svajcarska otvorile su, kako se saznae iz izvora bliskih Unmiku u Kosovskoj Mitrovici, neku vrstu konzularnih odeljenja. Sve je uradjeno uz zaobilazeњe SRJ, bez konsultovanja i saglasnosti nase vlade, ali uz znanje i blagoslov sefa Unmika Bernara Kusnera koji je i ovog puta dozvolio krsenje Rezolucije SB UN 1244.

Otvaranje diplomatskog biroa u Pristini najavio je i premijer Bugarske Ivan Kostov, a očekuje se da to ucine još neke zemlje clanice NATO-a.

Osnovni zadatak ovih konzularnih odeljenja ili, kako kase nas izvor predstavnistva, jeste lakse izdavanje viza stanovnicima Kosmeta. Sve se, inace, dogodilo vrlo brzo po otvaranju pristinskog aerodroma za civilni saobracaj, cime je jos jednom prekršena Rezolucija. Na ovom aerodromu, podsecamo, nema nasih carinskih organa.

Otvaranjem ovih predstavnistava ozbiljno se krse medjunarodne konvencije i predstavljaju najgrublji oblik krsenja principa teritorijalnog integriteta i suvereniteta SRJ. Time se, podsecamo, krsi ne samo Povelja UN, vec i odredbe Beckih konvencija o diplomatskim i konzularnim odnosima, kao i Konvencije o privilegijama i imunitetu UN.

Kfor zabranio Srbima da na verski praznik obidju groblje

ALBANCI POSTAVLJALI EKSPLOZIV

STARO GRACKO (Beta) - Kfor je u subotu zabranio Srbima iz Starog Grackog, kod Lipljana, da na verski praznik Zadusnice obidju lokalno groblje.

Norvezani u sastavu medjunarodnih snaga na Kosovu saopstili su da postoji ozbiljna mogucnost da su na groblju postavljene eksplozivne naprave.

U petak je jedan Albanac tesko povredjen pri postavljanju takve naprave na groblju u Starom Gackom.

Identitet napadaca i detalji o njegovom stanju nisu saopsteni, ali srpski izvori navode da je on iz susednog, Albancima naseljenog sela Toplicane, i da mu je "razneta desna strana tela".

U Kosovu Polju, Kfor je Srbima preporucio da u obilazak groblja idu iskljucivo u pratnji vojnika, i nikako sami niti lokalnim putevima.

U pristinskom Centru za mir je potvrđeno da Kfor Srbima nije obezbedio pratnju za odlazak do pravoslavnog groblja. Verovatno je da niko od oko 300 preostalih Srba u Pristini nece rizikovati obilazak groblja.

NEDELJA, 18. JUN 2000.

Demokratska stranka Srbije (DSS) upozorava danas da Milosevicev rezim ne haje za najugrozenije kategorije stanovnistva.

Demokratska alternativa (DA) danas je saopstila da "vlast sve neuspesnije prikriva paniku od bliskog kraja".

Glavni odbor (GO) Demohriscanske stranke Srbije (DHSS) zaključio je na sednici u Beogradu da izbori na svim nivoima predstavljaju jedini izlaz iz sadasnje situacije u Jugoslaviji.

Makedonski predsednik Boris Trajkovski i komandant mirovnih snaga na Kosovu general Huan Ortunjo razgovarali su danas o efikasnijoj kontroli granice izmedju Makedonije i Kosova.

Milan Panic izabran je za pocasnog predsednika, a Rada Trajkovic za potpredsednika DHSS za Kosovo i Metohiju na sednici Glavnog odbora ove partije odrzanoj u SO Vracaru u subotu.

Dve maskirane osobe u uniformama zvanicno raspustene OVK ubile su u Nabrdju, na zapadu Kosova, umerenog politicara kosovskih Albanaca Halila Dresaja, saopstila je medjunarodna policija.

Hrvatski predsednik Stjepan Mesic izjavio je danas u Tirani da ce mir na Balkanu nastupiti "tek kada predsednik SR Jugoslavije Slobodan Milosevic bude izveden pred Haski tribunal", prenosi Radio B2 92.

Princ Aleksandar Karadjordjevic najostrije je u subotu osudio atentat na lidera Srpskog pokreta obnove Vuka Draskovica, ocenjujuci da je "jasno odakle dolazi inicijativa za politickе atentate i ubistva u Srbiji".

Predsednik Koalicije Vojvodina Dragan Veselinov optuzio je u subotu vlasti u SRJ za atentat na lidera Srpskog pokreta obnove Vuka Draskovica, ocenivsi da je cilj napada bilo zastrasivanje gradjana Srbije i Crne Gore.

Predsednik Gradjanskog saveza Srbije Goran Svilanovic izjavio je u Pirotu da, nakon serije ubistava u Jugoslaviji, od policije Srbije i Crne Gore treba zatraziti ne samo da rasvetli zlocine, vec i da dokaze da i sama nije umesana u njih.

Pokret Otpor je u subotu demantovao optuzbe funkcionera Jugoslovenske levice Ivana Markovica da je ucestvovao u

organizaciji atentata na lidera Srpskog pokreta obnove Vuka Draskovica, izrazivši zaljenje sto je Marković taj slučaj iskoristio za podsticanje.

Sekretar direkcije Jugoslovenske levice Ivan Marković optuzio je američkog državnog sekretara Madlen Olbrajt, predsednika Crne Gore Mila Djukanovića i pokret Otpor da su uvestvovali u novom atentatu na lidera Srpskog pokreta obnove Vuka Draskovica u Budvi.

Njegova svetost patrijarh srpski Pavle primio je u Patrijarskom dvoru nadbiskupa beogradskog Franca Perka i njegovog naslednika u Beogradu biskupa Stanislava Hocevara, saopštila je Informativna služba Srpske pravoslavne crkve (SPC). Snage Kfora otkrile su u blizini kosovskog sela Klecke, na području Drenice, cetiri bunkera sa velikom kolicinom naoružanja i municije i jedno skladiste oružja.

Portparol NATO Dzejmi Sej rekao je skopskom "Formumu" da zemlje NATO-a ne podrzavaju nezavisnost Kosova, ali da je predsednik SRJ Slobodan Milošević "izgubio pravo da njime vlada".

Portparol KFOR-a Skot Slejten je saopštio da je dzip KFOR-a sa Ruskim vojnicima napadnut iz automatskog oružja iz automobila koji je naisao iz suprotnog pravca, juče oko podneva u Slatini. Vozilo je neznatno oštećeno, ali niko od vojnika nije povredjen.

Tuzilatvo Medjunarodnog krivičnog tribunalu za bivsu Jugoslaviju primilo je juče pismo majki zrtava bombardovanja Radiotelevizije Srbije. Majke 16 poginulih zamolile su glavnog tuzioca Karlu del Ponte da preispita nedavnu odluku da funkcionere zemalja NATO oslobođi od istrage zbog eventualnih ratnih zločina.

Izvori EU u Briselu potvrdili su u petak da se do kraja meseca očekuje jačanje finansijskih sankcija protiv vladajućeg poretku u Beogradu, uključujući utvrđivanje spiska srpskih preduzeća sa kojima firme iz EU mogu da posluju.

Savezni ministar za izbeglice Bratislava Morina zatražila je u petak, od članova Misije za procenu humanitarnih potreba Svetskog programa za hranu, vecu pomoći u hrani za SRJ UHNCR je saopštio u petak da je na Kosovu počeo prelazak sa hitnih na dugoročne programe pomoći i pozvala je Jugoslaviju da oslobodi barem deo kosovskih Albanaca zatocenih u srpskim zatvorima.

Privremeno administrativno veće Kosova (PAVK) usvojilo je u petak Kodeks o ponasanju stampanih medija na Kosovu, sto bi, u budućnosti, trebalo da spredi objavljanje "nezvanicnih poternica" u tamosnjoj stampi na albanskom jeziku.

Na centralnom gradskom trgu u Kraljevu, Srpsko nacionalno veće Kosova i Metohije u subotu organizuje miting raseljenih lica sa Kosova i Metohije.

Predsednik Srpskog nacionalnog veća (SNV) Kosova i Metohije, vladika Artemije ocenio je u izjavi beogradskom listu "Danas" od subote da je poseta delegacije Veca SAD "umogome popravila" poziciju kosovskih Srba.

Ministarstvo spoljnih poslova SRJ optuzilo je u petak glavnog tuzioca Haskog tribunala Karlu del Ponte da je "cinovnik NATO-a", i da zato "nema dozvolu nadležnih organa SRJ, niti vizu za posetu bilo kojem delu njene suverene teritorije".

INTERVJU: VLADIKA RASKO-PRIZRENSKI ARTEMIJE

FARSA OD IZBORA

"Pod ovakvim okolnostima Srbi ne mogu da izadju na lokalne izbore koji su zakazani za oktobar. Kako recimo, sprovesti predizbornu kampanju kada se niko od Srba ne može kretati bez prateće Kfor-a", kazao vladika rasko-prizrenski Artemije Vladika rasko-prizrenski Artemije doputovao je iz Sjedinjenih američkih država 16. juna u cik zore. Avion kojim je iz Londona trebalo da doputuje u Beograd kasnije je oko dvanaest sati. Istog dana vladika Artemije oputovao je u Gracanicu, da bi se sutradan 17. juna sastao sa Bernarom Kusnerom specijalnim izaslanikom generalnog sekretara UN za Kosovo i Metohiju. Međutim, njihov susret nije bio srdacan, a razlozi Kusnerove uzdrzanosti ostali su u Njujorku. Naime, pred pocetak zasedanja Saveta bezbednosti kome je kao gost, 9. juna, prisustvovala i delegacija Srba sa Kosova i Metohije Bernar Kusner je, teatralno sireci ruke, pokusao da zagriji vladiku kako bi svima u sali pokazao koliko je on prisutan sa vladikom Artemijem. Međutim, rasko-prizrenski vladika nije bio voljan da užvari Kusneru srdacnost – ostao je miran i uzdrzan.

"Posle godinu dana od potpisivanja i usvajanja Rezolucije 1244 i svega što se desilo na Kosovu i Metohiji bilo je neophodno da se predstavnici Srba sa Kosova i Metohije pojave u Njujorku. Bili smo u pravom momentu na pravom mestu", kazao vladika Artemije i dodaje da su dr Rada Trajković, Randjel Nojkic i Dejan Krstić 7. juna doputovali u Njujork, iz Skoplja, dok su on i otac Vasilije Delić stigli avionom iz Beograda.

Mecutim, glavni diplomatski razgovori obavljeni su pre i posle zasedanja Saveta bezbednosti. Iako je bilo pripremljeno, zvanično saopštenje Saveta bezbednosti nije objavljeno jer je ambasador Ruske federacije u UN Sergej Lavrov stavio veto.

- Prvog dana delegacija Srba sa Kosova primljena je u misijama Grčke, Nemacke, V. Britanije, Portugalije, Francuske, Kine. U vecernjim satima primio nas je Dzejms Pardju iz Stejt Departmenta koji je bio u pratioci Dzonatana Levickog, savetnika ambasadora SAD u UN Ricarda Holbruka. Delegacija je imala sutradan, u prepodnevnim casovima, dva polucasovna sastanka sa Ricardom Holbrukom i ambasadorom Ruske federacije pri UN gospodinom Lavrovom.

Kako su protekli ti razgovori?

- Svuda su nas pazljivo saslušali jer smo iznosili konkretnе probleme srpskog naroda na Kosovu. Sa kakvom ozbiljnoscu su prihvacena nasa izlaganja na tim sastancima najbolje govori cinjenica da je triнаest od ukupno petnaest ambasadora zemalja članica Saveta bezbednosti iznalo primedbe naše delegacije i da su ostro osudili nasilje na Kosovu i Metohiji i izrazili spremnost da se ono zaustavi. Takođe, cinjenica da je francuski ambasador Zan David Levit (Jean-David Levitte), predsedavajući Saveta bezbednosti, sat i petnaest minuta razgovarao sa nasom delegacijom i da nas je on licno odveo na zasedanje Saveta bezbednosti govori sama za sebe.

Međutim, bilo je i onih kojima je prisustvo delegacije Srba sa Kosova smetalo?

- Američki ambasador Ricard Holbruk negativno se odnosio prema nasoj delegaciji. Smatralo je da je učinjena

diskriminacija prema drugoj strani tj. Albancima kao i da se prisustvom samo srpske delegacije uvodi praksa koja nikako ne moze biti u skladu sa tradicijom Saveta bezbednosti. Medjutim, posle tog, vrlo neprijatanog i arogantnog govora Ricarda Holbruka, generalni sekretar UN Kofi Anan, ustao je od stola i prisao da nas pozdravi. Sa svima se rukovao i pozoleo nam dobrodoslicu. Nema sumnje da je to i g. Holbruk zapazio koji je odmah napustio sednicu Saveta bezbednosti.

Na zasedanju Saveta bezbednosti Bernar Kusner podneo je izvestaj o radu civilne misije UN na Kosovu i Metohiji. Da li, po Vasem misljenju, taj izvestaj objektivno govori o situaciji na Kosovu i Metohiji?

- Doktor Kusner je prvi govorio na sastanku Saveta i bio je veoma opsiran. Njegov izvestaj nije objektivan jer je iznosio samo pozitivne stvari. Bernar Kusner je precutao sve sto bi moglo da se pripise misiji kao neuspeh. Misija je imala uspeha samo u odnosu na jednu stranu na Kosovu – u odnosu na Albance – za samo mesec dana 800 000 Albanaca vratilo se na Kosovo, a misija je uspela da ih zbrine preko zime, da se niko ne smrzne i ne umre od gladi. Mnogo toga je ucinjeno na rekonstrukciji njihovih spaljenih i porusenih kuca, uspostavljena je nekakva albanska lokalna vlast... Sto se tice Srba i ostalog nealbanskog zivlja na Kosovu i Metohiji misija UN je dozivela potpuni neuspeh, cak i u odnosu na Rezoluciju 1244 koja predvidja stvaranje i izgradnju multietnickog, demokratskog Kosova, kao i miran i bezbedan zivot za sve koji zive na Kosovu i Metohiji. Sve to Bernar Kusner nije rekao u svom izvestaju.

Prilikom Vaseg boravka u SAD primila vas je i Medlin Olbrajt, drzavni sekretar SAD. Na cemu ste insistirali tom prilikom?

- U nedelju 11. juna delegacija je otputovala u Vasington jer je g. Medlin Olbrajt cuvsi da smo stigli u Ameriku izrazila zelju da se sretne sa nama. Iako je g. Olbrajt zurila na sahranu sirijskog predsednika Asada, primila nas je u zvanicnu dvadesetpetominutnu posetu i tom prilikom sam je podsetio na sve ono sto smo se u februaru dogovorili. Naglasio sam da nista od svega toga nije realizovano. Ona je izrazila zaljenje i rekla je da ceme razgovore nastaviti sutradan sa njenim saradnicima. U ponedeljak smo ponovo bili u Stejt Departmentu sa Stroub Talbotom i njegovim pomocnicima. Razgovor je trajao oko 45 minuta da bi bio nastavljen sa Dzimom O'Brajanom koji je pre neki dan bio i na Kosovu da prenese ostru poruku i upozorenje Medlin Olbrajt albanskim liderima zbog najnovijih nasilja koje vrse nad Srbima. Sa Dzejmsom O'Brajanom smo razgovarali na osnovu dokumenata koji smo pripremili sa gospodinom Dusanom Batakovicem. U sedam tacaka smo izneli ono sto je najneophodnije da se ucini na Kosovu i Metohiji. Svaka od tih tacaka je posebno analizirana i konkretno se raspravljalo o tome sta se u okviru svake tacke moze uciniti da se kvalitet zivota Srba i ostalog nealbanskog stanovnistva na Kosovu poboljsa.

Ocekujete li da ce nakon svih tih diplomatskih razgovora doci do konkretnog poboljsanja situacije na Kosovu i Metohiji?

- Nadamo se da ce se medjunarodna zajednica u narednih nekoliko nedelja vise zaloziti da se nasilje nad Srbima i ostalim nealbanskim stanovnistvom zaustavi, kao i da se povratak prognanih Srba ubrza.

Rezolucija 1244 predvidja simbolicno prisustvo jugoslovenske vojske i policije na Kosovu i Metohiji. Da li je to pitanje pominjano u Njujorku i Vasingtonu?

- Povratak pripadnika Jugoslovenske vojske i policije nije bilo govora. Receno nam je da se nisu stekli povoljni uslovi da taj deo Rezolucije bude primenjen.

Iako Srbima i ostalom nealbanskom stanovnistvu medjunarodna zajednica nije uspela da obezbedi ni najelementarniju bezbednost, kao ni povratak, insistira se na tome da se lokalni izbori na Kosovu i Metohiji odrze u oktobru. Da li ste imali prilike da u SAD iznesete svoj stav o ovom pitanju?

- Gospodin Talbot naglasavao je potrebu saradnje i cak ucestvovanja Srba u registraciji za predstojece izbore u oktobru. U mom izlaganju pokazao sam da njegove ocene i pristup tom pitanjima nije realan i da se ne moze ocekivati da Srb pristanu na izbore. Naglasio sam da Srbi na Kosovu ne mogu da prihvate ni registraciju, kao i da bez slobode zivljenja za jednu zajednicu nije moguce da se govorи o slobodnim izborima. Kako recimo sprovesti predizbornu kampanju kada niko od Srb-a ne moze da se kreće po Kosovu i Metohiji bez pratnje Kfora, a obracati se svom narodu dok oko vas stoje vojnici Kfora ne ide. O slobodnim izborima ne moze se govoriti jer znamo da su svi gradovi na Kosovu ocisceni od Srb-a. Gradovi su postali jednonacionalne, albanske, sredine. Posebno sam pominjao Pristinu gde je pre dolaska Kfora zivelio 40 000 Srb-a, a sada u tom istom gradu zivi manje od 250 ljudi, uglavnom, starijih osoba. Molim vas ko da se tu registruje, da glasa. Situacija u Urosevcu, Peci, Djakovici, Prizrenu, Gnjilanu jos je gora. Smatram da je to farsa od izbora.

Verujete li da bi neizlazak Srba i ostalog nealbanskog stanovnistva na izbore, pogodio medjunarodnu zajednicu odnosno Bernara Kusnera?

- To ja ne znam, ali siguran sam da je njima stalo da ti izbori proteknu u jednom prividu legitimite. Medjutim, mi ne mozemo izaci na izbore pod ovim uslovima, jer se nas narod nije vratio na Kosovo, jer onima koji su ostali preti fizicko unistenje. Neizlazak srpske zajednice na izbore pokazace da ti izbori nisu validni.

Mogu li Srb-i na neki nacin spreciti odrzavanje izbora?

Mi ih ne mozemo spreciti da izbore odrze, ali nase je pravo da na njima pod ovakvim uslovima ne ucestvujemo. Od kada je pocelo da se govorи o izborima, u januaru, u svim susretima sa diplomatama koji nas posecuju na Kosovu i sa kojima smo se susretali u inostranstvu, naglasavamo ovaj stav i moram da kazem da iako ga mnogi nisu prihvatali ipak su ga respektovali. Jezik kojim ja govorim je jezik cinjenica protiv kojih se nema sta prigovoriti tako da g. Talbot nije mogao da osporava moje navode i da ospori nase razloge necestovovanja na predtojecim izborima. Bezbednost je alfa i omega svih nasih razgovora, uspeha i neuspeha, zato je na pitanju bezbednosti dogovoren da se stvore posebne jedinice za bezbednost sa medjunarodnom policijom, da sa poveca broj Srb-a u kosovskoj policiji kao i da se zatim udare temelji srpskoj lokalnoj samoupravi otvaranjem 20 kancelarija u srpskim enklavama gde bi Srb-i obavljali sve administrativne poslove.

Tri meseca posmatrackog statusa Srba u privremenom administrativnom vecu Kosova isteklo je. Da li ce Srb-i napustiti PAVK, obzirom da su spektakularni rezultati izostali?

Pre odlaska u Ameriku mi smo zamrzli nas status u PAVK-u, dok se ne vratimo i ne sagledamo rezultate nase misije. U subotu 17. juna imali smo dvocasovni susret sa Kusnerom. Analizirali njegov i nas boravak u SAD. Dogovoren je se 25. juna potpis dokument, u onom obliku u kome ga usvoji Srpsko nacionalno vece, koji ce u sedam, osam tacaka sadrzati ono sto je najneophodnije uciniti po pitanju bezbednosti, povratka izgnanih, lokalne samouprave... Ukoliko se na Kosovu poduzmu konkretnе akcije koje bi nas uverile da se ozbiljno radi na resavanju ovih problema Srbi bi produzili posmatracki status u PAVK-u i KTC i u naredna tri meseca.

Medjutim, mnogo je onih koji smatraju da prisustvo Srba u PAVK-u samo steti njihovim interesima?

- Protiv naseg ucesca su Albanci, kao i rezim Slobodana Milosevica i braca iz Severnog Kosova koji kazu da nista nismo postigli na terenu. U ova dva i po meseca, rezultati su bili vise nego mrsavi, ali pitamo se koji su rezultati onih koji ne ucestvuju. Sta znaci imati pozitivne rezultate?

Samim tim sto je nama omoguceno da o svim nasim stradanjima i napadima na Srpsku zajednicu govorimo pred Albancima, kao i pred medjunarodnom zajednicom uspeh je. Bez naseg ucesca sigurno bi nam se sve ovo dogadjalo, a mozda i gore, s tim sto o tome niko nista ne bi mogao da zna. Da se mi sada nismo pojavili u Njujorku za vreme zasedanja Saveta bezbednosti srpski problem ne bi bio pomenut ni jednom recju, a ovako su samo dva ambasadora oglusili o nase stavove.

Kada je osnivan Komitet za povratak Srba na Kosovo i Metohiju Vi ste zahtevali od Bernara Kusnera i general-potpukovnika Huana Ortunja, glavnokomandujuceg Kfora, da se konkretno deluje. Kako napreduje povratak Srba u selo Osojane kod Peci i Slivovo kod Novog brda?

Proces povrata Srba se usporava od strane UNHCR-a koji insistira na uspostavljanju svojih parametara koji se odnose na bezbednosno stanje. Oni ne zele da rizikuju da bilo ko od povratnika pogine. Smatraju da u Osojanima nisu u stanju da pruve adekvatnu bezbednost. Sada nastoje da povratak kreće u onim mestima gde je bezbednost na jednom visem nivou. U Slivovo ljudi dolaze, popravljaju svoje kuce, a neki su se vratili. Slicno je u Srpskom Babusu, Babljaku, Klobuku i selima oko Gracanice. Ideja je da se sa povratnicima ojacaju srpske enclave, jer ako se ljudi vrati u enklave.

Ipak srpske enklave na Kosovu i Metohiji takodje nisu bezbedne?

- Albanski ekstremisti i tu napadaju, podmecu mine na putevima s namerom da se obeshrabre povratak prognanika. Videvsi da medjunarodna zajednica ipak kreće u resavanje problema Srba na Kosovu, albanski ekstremisti zele da to na neki nacin ometu, da zaplase Srbe koji bi se vratili kao i da pokrenu one Srbe koji su ostali na Kosovu. Ukoliko se jedan broj prognanih vrati u postojeće enklave bice lakše stvoriti im uslove da se odavde vrati u svoje domove, nego ih dovoditi iz Srbije.

Koliki je broj onih koji su spremni da se vrati na Kosovo i Metohiju?

- Tesko je reci, jer taj broj varira. Ako se duze vreme ne cuje da se na Kosovu dogadjaju ubistva, ili minobacacki napadi kod mnogih prognanika se javlja zelja da se vrati, posle napada i provokacija, mnogi od te zelje odustaju. U Kancelarijama rasko-prizrenske eparhije za povratak raseljenih lica ljudi popunjavaju odredjeni formular u kome se izjasnjavaju i o tome da li bi se vratili na Kosovo. Vecina njih bi se vratila u svoje domove, ali pod uslovom da se na Kosovo prvo vrati nasa vojska i policija. Ako se na to bude cekalo, onda, po svoj prilici, od povratka Srba na Kosovo neće biti nista.

Ima li onih koji bi i sada zeleli da se vrati?

Ima ih. To su oni koji se godinu dana nalaze u kolektivnim smestaju, bez osnovnih su sredstava za život.

Znaci na Kosovo bi se vratili oni koji su najocajniji?

- I oni koji su instinkтивno ili duhovno najviše vezani za svoj kraj.

Lidija Kujundžic

Sva autorska prava

zadrzava NIN.d .o.o. i autor

DNEVNO SAOPSTENJE ZA STAMPU SNV KiM

Gracanica, 20. juni 2000

U noći izmedju 19. i 20. juna nekoliko nepoznatih ljudi uslo je u prostorije Radija 106 u Caglavici koji pripada SNV KiM i odnело sa sobom najveći deo opreme ovog nezavisnog radija. U trenutku provale u prostorije Radija nije bilo nikoga prisutnog tako da su provalnici uspeli da neprimetno odu sa lica mesta. Povodom ove kradje obavestena je medjunarodna policija i KFOR.

Radio Caglavica kao i članovi SNV KiM vec duže vremena izlozeni su pritisku pripadnika SPS. Jucer je lokalni preduzimac koji radi za SNV KiM na adaptaciji zgrade doma kulture u Caglavici radi instalacije novog radija sireg dometa odbio da dalje obavlja radove jer mu direktno prete ljudi iz SPS Caglavice koje organizuje g. Nebojsa Markovic.

Iako istraga treba da konacno utvrdi ko je izvrsio provalu u Radio 106 gotovo je izvesno da je rec o licima Srbima, buduci da KFOR u potpunosti kontrolise ulazak u Caglavicu i Albanci u ovo srpsko selo ne mogu da udju bez dozvole KFOR-a. SNV KiM smatra da je ovaj razbojnički akt jos jedan u nizu nastojanja pripadnika rezima da ugušivanjem nezavisnih medija onemoguce objektivno informisanje srpskog stanovništva i u skladu je sa slicnim potezima rezima u Beogradu i drugim gradovima Srbije koji su vec u medijskom mraku.

Istovremeno u rezimskim medijima nastavlja se kampanja rezima protiv SNV KiM. Najnoviji primer jesu izjave pripadnika Komiteta za saradnju SRJ i UNMIK-a g. Karlicica, Vujovica i Zorana Andjelkovica koji po direktivi svojih nalogodavaca uporno sire lazi i dezinformacije protiv episkopa Artemija, dr. Trajkoviceve i ostalih članova SNV. Cela ova kampanja je u sklopu najnovije strategije beogradskog rezima koji sprema tzv "zakon o terorizmu" koji konacno treba da oktrose i legalizuje državni terorizam u Srbiji i pocne sa otvorenim progonom svih onih koji se ne slazu sa politikom rezima.

SNV KiM otvoreno poziva srpsko stanovništvo južne pokrajine Srbije da se odlucno odupre onima koji su ga i doveli u

ovakvu situaciju i sada poraz svoje politike, kapitulaciju i sramotu pokusavaju da pripisu drugima. Ukoliko srpski narod i ovaj put svoju buducnost veze za rezim izvesno je da ce konacni ishod kosovske srpske tragedije biti potpuno iseljavnje srpskog stanovnistva sa Kosova i Metohije.

***

Clanovi SNV KiM Dr. Rada Trajkovic, Randjel Nojkic, Dusan Ristic, Dragan Velic i Dragan Nikolic danas su posetili gnjilanski kraj zajedno sa timom UNMIK-a i direktorom departmana za lokalnu administraciju gdjom Blankom Antonini. Cilj ove posete jeste namera da se finalizira proces uspostavljanja lokalnih kancelarija u srpskim selima u kojima bi Srbijani zajedno sa predstvincima Misije UN radili na pruzanju administrativnih usluga srpskom stanovnistvu ovog područja.

SAOPSTENJE EPARHIJE RASKO-PRIZRENSKE

20. juli 2000.

Od igumana manastira Visoki Decani, oca Teodosija, danas smo primili informaciju o najnovijem ataku na imovinu jednog od najcuvenijih kosovsko-metohijskih manastira. Naime 14. juna albanski preduzimaci koji rade za italijansku firmu COOPI bez ikakve prethodne konsultacije sa manastirom, a sa pismenom dozvolom lokalnog UNMIK-ovog administratora HELINE KOKARINEN, zapoceli su sa unistavanjem drevnih decanskih borova - stoljetne sume pedesetak metara iznad manastira. Naime u sklopu projekta navodne izgradnje vodotornja za vodosnabdevanje gradica Decani, italijanska firma je sa lokalnim Albancima izabrala lokaciju iznad samog manastira i dobivsi dozvolu UNMIK-a i KFOR-a pocela je sa secem stoljetnih borova i paljenjem zemljista izmedju malog hotela i manastira na manastirskoj zemlji. Seca je trajala dva dana do 16. juna.

Ovo je najnoviji slučaj nasrtaja na imovinu manastira Decani u poslednja dva meseca. Monasi su odmah reagovali i trazili su od KFOR-a da se hitno spreci dalja seca sume, ali nazalost KFOR nije dozvolio pristup lokaciji gde se radovi izvode. Za to vreme Albanci su u kamionima uspeli da odnesu 40 kubika vrlo kvalitetne borovine. Kada su monasi konacno uspeli da dodju do mesta radova mogli su da vide strasan prizor. 8 velikih stabala starih preko 150 godina poseceni, preko dvadeset manjih stabala poseceni i spremljeni za transport. U procesu ciscenja terena zapaljen je veci broj drugih stabala koja ce se uskoro osusiti. Na lokaciji su iskopani temelji preko 3 metra dubine rovokopacem. Na gradilistu su iskljucivo radili lokalni Albanci koji su i transportovali drvo i birali koja ce se stabla poseci. Na pismenoj dozvoli kojom se KFOR obavestava od strane KOKARINENOVE da Albanci mogu da sekutu sumu nije naveden ni broj stabala koji se moze poseći, a da se ne govori o eventualnoj dozvoli manastira koji o nicemu nije konsultovan.

Pored toga UNMIK namerava i pored protivljenja KFOR-a da otvoriti put iznad manastira za nesmetan prolazak Albanaca sto bi dovelo manastir u veliku opasnost. Sada se promet odvija samo sa KFOR-ovim propusnicama. Manastir je najostrije protestovao zbog ove namere Misije UN i slozio se da Albanci mogu nesmetano da prolaze iznad manastira samo kada monasi budu mogli bez pratnje i nesmetano da putuju kroz Decane i Pec.

Pravoslavna eparhija rasko-prizrenska najostrije osudjuje ovaj nasrtaj na imovinu nase Crkve i manastira Decani. G. Kusneru i Generalu Ortunju upuceni su najostriji protesti i zahtev da se sto pre prestane sa radovima i manastir obesteti. Nazalost pocinjenu stetu nemoguce je nadoknaditi jer je rec o stoljetnim borovima, poznatim na celom Kosovu, koje su monasi zasadili jos u 16. veku.

Ovaj najnoviji prestup pokazuje da lokalni administratori UNMIK-a u Peci i Decanima nastavljaju sa svojom kampanjom protiv manastira Decana zajedno sa albanskim lokalnim vlastima koji po svaku cenu zele da isteraju poslednje Srbe iz decanskog kraja. Manastirsko imanje je i dalje podejano zicanom ogradom koju je podigao KFRO pre skoro dva meseca zbog toboznjeg spora oko vlasnistva parcele na kojoj je pcelarska zadruha. Ograda je i dalje ostala iako monasi sada smiju da koriste zemlju iako ograda nije postavljena izmedju manastirske zemlje i okolnih albanskih parcela.

DODATAK

PREPIS pisma Heline Kokarinen upucene lokalnom KFOR komandantu u italijanskoj bazi u Decanima (koja se nalazi samo na 100 metara od mesta radova). Tekst je pokazan bratiji manastira koji su odmah napravili i fotokopiju ovog necuvenog dokumenta.

To KFOR - Decan/Decani

June 14

I have discussed njith Nue Mulaj njho is njorking for the organization COOPI (ID card no 26) as an edzczavator driver. Nue Mulaj is ready to cut the trees needed to for njater supply njorking. According to Mr. Mulaj he has agreed about cutting and carring the trees njith COOPI, njood company Djeravica and KFOR representative. Mr. Mulaj can take and carry the trees for free from the forest.

Helina Kokarinen

Municipal administrator Municipality of Decan/Decani

PREVOD:

KFOR-u - DECANI

14. juli 2000

Razgovarala sam sa Nuom Muljajem koji radi za organizaciju COOPI (identifikaciona karta broj 26) koji je radnik na rovokopacu. Nue Muljaj je spreman da posece stabla koja su potrebna za rad na sistemu vodosnabdevanja. Prema recima g. Muljaja on je spreman da posece i odnese stabla sa COOPI-em, firmom za drvo "Djeravica" i predstavnikom KFOR-a. G. Muljaj moze uzeti i odneti stabla besplatno iz sume.

Helina Kokarinen

Opstinski administrator opštine Decani

Sve one koji prime ovu informaciju molimo da je proslede italijanskim medijima. Veoma je vazno da javnost u Italiji sazna

kako se zloupotrebljava medjunarodna misija na teritoriji koja je pod italijanskom kontrolom.

Informativna sluzba EPARHIJE RASKO-PRIZRENSKE

protosindjel Sava
